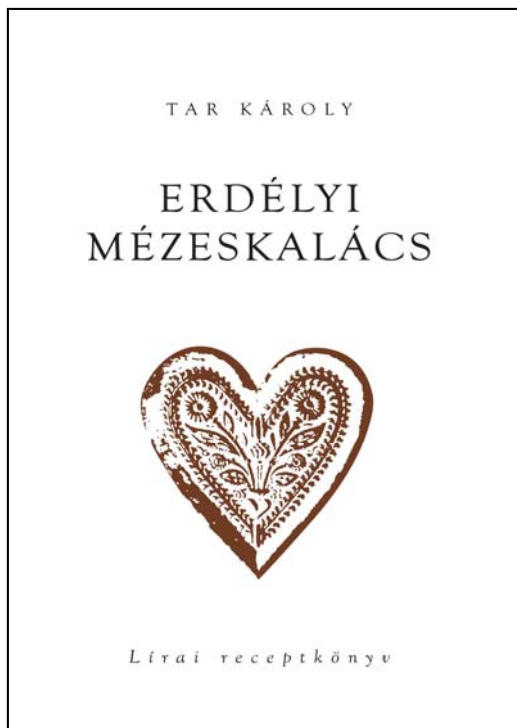

Dióhéjban a mézes-kalácsról

Minden a mézzel kezdődött.

Történészek, barlangrajzkutatók, ásványgyűjtők számos bizonyítékot találtak arra, hogy a méhek már időszámításunk előtt öt-hat évezreddel léteztek Földünkön. Amikor már az emberek agyagedényeket is tudtak készíteni, megoldódott a méz tárolása és attól kezdve a méz a napi táplálkozás részévé vált.

„Feltételezhető, hogy a mézeskalácsosság egyidős a méz használatával. Az egyiptomi piramisokban nemcsak méz-, hanem mézestészta-maradékot is találtak. Amikor abba a lepénybe, amelyet az ókorban kenyérnek neveztek mézet is kevertek, az édes kalácsá változott. A fűszeres mézeskalács nem hiányzott az ínyenc rómaiak asztaláról. Az i.e. 180-170 körül rendezett bacchanáliákon, amelyek valamiféle titkos szex partik voltak, nem hiányzott a libium, ahogy a mézből és lisztből készített, izgatóan fűszerezett süteményeket nevez-

ték volt.

Rómában, a valamely családtag születésnapjára készített mézesbábokat nem ették meg, hanem a házi istennek ajánlották fel.”

Ezt az érdekes, ókorba nyúló mézeskalács-történelmet *Tar Károly Erdélyi Mézeskalács* című lírai receptkönyvében olvastam. A könyv 2011-ben jelent meg sok régi és külföldi mézeskalács recepttel.

A szerző a könyvet édesanyja, Király Vilma emlékére ajánlotta, aki lejegyezte számára a mézeskalácsos mesterség titkait.

Tar Károlyról tudnunk kell, hogy neves erdélyi-svéd-magyar író, költő, műfordító, újságíró, aki 2011. december 12-től a MÚOSZ – Dr. Szalontai Éva Aranytollas újságíró vezette – Életmód Szakosztályának is tagja.

Európában a méz általános használata az 1300-as évektől kezdődően terjedt el.

A nádcukor ebben az időben jelentősen drágább volt a méznél.

Alkalmazásakor egyre több ismeretet szereztek róla, pl. a népi gyógyászatban számos jótékony hatását is felfedezték a különféle betegségek gyógyításában.

Idővel nem csupán szakképzett pékek és cukrászok készítettek mézeskalácsot, hanem egyszerű háziasszonyok is egyre találékonyabb mézesbábokat és figurákat sütöttek, ezeket pedig falusi vásárokon ajándékozták vagy árusították. Tükrös

mézeskalács szívet adni a lánynak-legénynek, felért egy szerelmi vallomással.

Néhány mondatban a jelenről:

A mézesbábokat általában két módszerrel készítik.

Az egyik változat, hogy a kinyújtott mézes tésztát ún. ütőfába nyomkodják olyan alaposan, hogy a mintát felvegye, majd kiborítják a formából, 1 napig szárítják, majd kemencében kisütik.

A másik változat szerint az anyagában kicsit más tésztát kinyújtják, különböző alakú szaggatókkal „kiszúrják” és sütőben kisütik.

Az elkészült mézeskalácsokat díszíthetik, festhetik, vagy tojásfehérje-porcukor keverékével mintákat rajzolhatnak rá. Hazánkban nagyon sok mézeskalács készítő van. Róluk 2003-ban, Debrecenben Fekete Józsefné Seres Emília „Kézművesek nyomában: Mézeskalácsok” címmel írt egy nagyon sok képet tartalmazó könyvet azzal a céllal, hogy „felkeltse egy-egy háziasszony, vagy a kreatív dolgok iránt érdeklődők figyelmét”.

Annak, hogy megírtam e témába illő gondolataimat, az az oka, hogy karácsonyra és húsvétra – néha egyéb alkalmakra – én is készítek mézeskalácsokat. Az ötletet és a receptet a Magyar Konyha 1995./6. számából vettem.

Azt az első pillanattól kezdődően tudtam, hogy egyéni megoldásokra kell törekednem, mert nem csupán a szemnek, de a léleknek, szívnek és gyomornak egyaránt örömet okozó termékeket szándékoztam készíteni.

Munkáimat „élővé” akartam tenni, így születtek fenyőekkel körülvett házacs-kák, udvarukon hógolyózó medvékkel, leskelődő kutyákkal, fagyokat „tűrő” tök-magokból, aszalt gyümölcsökből kialakított dísznövényekkel, húsvétkor pedig színes tojásokat készítő, cipelő és ajándékozó nyuszikkal.

Ezek messze nem népművészeti alkotások, de családom, barátaim, ismerőseim és én magam sem tudnánk elképzelni az ünnepeket ezen kis mézeskalács-készítményeim fenséges illata és szívderítő látványa nélkül.

Én így szeretném szolgálni a népi hagyományok őrzését, örökítését.

Kárpáti Éva

A Magyar Kultúra Napján, 2012-ben elismerésben részesülő svédországi személyisége, folyóiratunk munkatársai:

**503. Magyar Kultúra Lovagja
Maros Miklós (Stockholm, Svédország) zeneszerző**

Lovagias tettek: Tanulmányait a Zeneakadémia zeneszerzői szakán végezte, negyven éve végzi hivatását, műveit játsszák világszerte. 1972-ben megalapította a Marosensemle kamaragyüttesnek, amelynek fennállása alatt több mint 150 kompozíciót mutatott be. A nyolcvanas évek elején a berlini DAAD meghívott zeneszerzője. 1981-91 között a Svéd Zeneszerzők Szövetségének alelnökéként kezdeményezője és szervezője volt a svéd-magyar zeneszerző-csere programoknak. 1998-óta a Svéd Királyi Zeneakadémia tagja. Húsz éve a svéd állam által garantált művészi fizetés

tulajdonosa, és 2004-től a Christ Johnson díj birtokosa. A Marosensemle kortárs magyar zeneszerzők műveit adja elő Svédországban és Európa más országaiban, ezen belül több mű ősbemutatóként hangzott fel a nevét viselő együttes előadásában. Az Ághegy – Liget Skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyam önzetlen munkatársa, és találkozóinak szervezője.

**492. Magyar Kultúra Lovagja
Dr. Békássy Nándor Albert (Lund, Svédország) orvos**

Lovagias tettek: A délvidéki Pacséron született, középiskoláit Zomborban végezte el, orvosi oklevelét Fiúmében, gyermekgyógyászati szakosítását Belgrádban szerezte meg. 1976 óta él Svédországban ahol a Lundi Egyetem akadémiai oktatójaként ill. a Gyermekklinikai kutatójaként ill. a Gyermekgyógyászati osztály igazgatójaként és a Gyermekek szociális és pszichológiai osztály vezetőjeként is tevékenykedett. Több száz közlemény szerzője, tucatnyi szaklap munkatársa valamint 10 nyelven az öszejt áttüztetés nemzetközi akkreditációs inspektora. Számos nemzetközi szakmai és polgári tömörülés tagja. A nyugat-európai magyar reformátusok egyik szellemi vezetője, 1987 óta a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat világi elnöke. Alapító tagja a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának és a Magyar Refor-

mátusok Világszövetségének. Az Ághegy-Liget Skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyam főmunkatársa.

„Nemzetközi kapcsolatok fejlesztéséért”

514. Magyar Kultúra Lovagja

Dr. Szalontai Éva (Malmö, Svédország) újságíró

Lovagias tettek: Mezőgazdasági végzettségű, akkreditált ausztrál újságíró, svéd tudósító. Az országos Emutenyésztők Egyesületének alapító tagja és elnöke. Az egészséges életmód kialakításának és egészséges ételek fogyasztásának szorgalmazója. Kiállítások, konferenciák szervezője és megnyitója. 15 könyv és kétezer újságcikk, tanulmány írója. A hungarikumok bel és külföldi népszerűsítője. A Panoráma világmagazin, a Kanadai Magyarság, a svéd Magyar Liget és az Ausztrál Kis újság termékeny tudósítójaként a nemzeti értékek ápolója, az anyaország és a távoli országok magyarsága közötti összekötő kapocs.

*

A diplomata és a szórvány

Interjú Szentiványi Gábor nagykövettel

A rendszerváltás után a szórványban élő magyarság és a magyar külképviseletek kapcsolata kedvező változáson ment át: a korábbi idők bizalmatlan légköre fokozatosan felengedett, amint az emigráció az őszinte érdeklődés jeleit kezdte tapasztalni az óhaza részéről, sőt: olykor segítő szándékkal is találkozott a magyar nyelv és kultúra megőrzéséért tett erőfeszítéseiben.

Mit jelent egy diplomata munkájában, ha az állomáshelyén magyar szórvány is él?

Erről kérdeztük Szentiványi Gábort, Magyarország stockholmi nagykövetét

Sikerült-e megismernie a svédországi magyar kulturális szervezetek munkáját? Összehasonlítva előző állomáshelyeinek tapasztalataival, milyen sajátosságokat lát, anagykövet úr?

Úgy érzem, hogy a nyugaton élő magyarság körében a svédországi magyarok nem csak számban, de kulturális sokszínűségben is az élen járók közé tartoznak.

Ittlétem két éve során szinte minden művészeti ág képviselőjével találkoztam, akik országos vagy helyi szinten megbecsülésnek és elismerésnek örvendenek. Tevékenységükre azért is szükség van, mert, például Hollandiával összehasonlítva, Magyarországról kevesebb kulturális program jut el ide impresszáriók közreműködésével. A Svédországban alkotó művészek bemutatásában jó példával jár elől a göteborgi Kőrösi Kör, amelynek sikeres tavaszi „hu.se.t” kulturális programjai keretében az idén magyar festőművészek mutatkozhattak be, de ide sorolnám az Ághegy lapfolyam köteteit, amely a skandináviai magyar irodalom alkotásait teszi hozzáférhetővé a magyarul olvasók számára. Említhetném még a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének és tagszervezeteinek színvonalas rendezvényeit, a különböző amatőr csoportok előadásait, vagy éppen az egyházi keretek között, sokszor templomokban megrendezett kulturális és emlékműsorokat, vagy a Peregrinus Klub érdekes előadásait.

A magyar kultúra népszerűsítése az Európai Unión belül életbevágóan fontos feladat. Ezzel párhuzamosan fokozódik a szórvány magyarság küzdelme nyelve és kultúrája megőrzése érdekében, igényt támasztva egy magyar intézet létesítésére Stockholmban is. Hogyan látja egy intézet létrehozásának lehetőségét, hiszen ezen a téren lemaradást látunk Magyarországot szomszédjaival összehasonlítva?

Tudom, hogy a stockholmi kulturális intézet ügyét már jó évtizede szívén viseli a svédországi magyarság, és voltak korábbi, sajnos be nem váltott ígéretek is ez ügyben.

Skandinávia „fővárosaként”, de az itteni magyarok képviselte erős kulturális aktivitás miatt is szükség lenne a magyar kultúra intézményesített jelenlétére, hasonlóan Helsinkikez, ahol a hagyományos finn-magyar barátság és a finnugor rokonság okán működik intézet. Bár hazai beszámolóimon a megoldást én is rendszeresen szorgalmazom, látnunk kell, hogy az ország jelenlegi gazdasági-pénzügyi helyzetében egyelőre ennél sürgetőbb problémákra kell koncentrálnunk a meglévő szűkös forrásokat, nem feladva természetesen a terv jövőbeli megvalósításának reményét.

A magyar kultúra azért így sem hiányzik a svéd „színpadról”. Az elmúlt szűk egy év során itt járt a 100 tagú cigányzenekar, az Amadinda ütő együttes, a Liszt évforduló kapcsán pedig számos rangos koncertre került sor, nem beszélve a már említett hu.se.t rendezvényekről, vagy a Sólyom János, ismert zongoraművész által a nagykövetségen október elején szóban és zenében magtartott Liszt előadásról. Bár egy kulturális intézetet nehéz pótolni, a stockholmi magyar nagykövetség, lehetőségein belül, a jövőben is igyekszik támogatni, felkarolni a magyar kulturális értékek bemutatását Svédországban.

Közismert, milyen lelkesedéssel kutatja állomáshelyén azokat az emlékeket, amelyek magyar irodalmi –kultúrtörténeti örökségünk részét képezik, és eddig ismeretlenek voltak számunkra, vagy kezdeményez magyar kulturális eseményeket. Megkérnénk, említsen néhányat ezekből.

Külföldi kihelyezéseim során többnyire az adott körülmények szabták meg kulturális megjelenésünk formáit, a bizarrtól a felemelően nagyszabásúig. Előbbire példa az 1980-ban létrehozott Iraki Arab Szimfonikus Zenekar, amely 60 szá-

zalékban magyar zenészekkel és magyar karmesterrel működött, utóbbira pedig a magyar államiság ezeréves évfordulójára a londoni Westminster katedrálisban rendezett program, amelynek 1200 fős közönségében ott voltak a brit királyi család tagjai, a parlament és a kormány képviselői, valamint az angliai magyarok közül több százan. Egyik londoni projektünk volt az angliai magyar „lábnymok” felkutatása, azaz olyan történelmi, kulturális emlékek, emlékhelyek megtalálása, rendszerezése és közzététele, amelyek a két országot kötötték össze, skóciai Szent Margittól kezdve, Széchenyi utazásain és Kossuth politikai beszédein keresztül, Guyon Richárd dél-angliai szülőházának megtalálásáig, amire aztán emléktáblát helyeztünk el. Stockholmba érkezésem után örömmel fedeztem fel a SMOSZ által elhelyezett emléktáblát annak a kórháznak a falán, ahol a neves író, Karinthy Frigyes koponya műtétjét végezték. Jó lenne Svédországban is minél több ilyen emléket felkutatni és helyüket, rövid leírásukat publikálni.

Londoni és hágai, jelenleg pedig stockholmi nagykövetségként nyilvánvalóvá vált előttem, hogy az egyetemes magyar kultúra két forrásból táplálkozik és jelenik meg ezekben az országokban: egyrészt a Magyarországról importált és állami vagy impresszáriós alapon finanszírozott programokból, másrészt a helyben, sokszor hosszú évtizedek óta ott élő magyar írók, költők, előadó-és képzőművészek alkotásaiból. Egy nagykövetség, vagy szerencsésebb esetben kulturális intézet abban segíthet, hogy e két kategória jól kiegészítse egymást, megtalálja a számára fontos közönséget. A külföldön alkotó magyar művészek számára ne csak az adott ország magyarsága vagy a világban élő magyarok jelentsék a befogadó közeget, hanem a fogadó ország művészetet kedvelő polgárainak is tudjanak maradandó élményt nyújtani. Mindhárom említett állomáshelyemen találkoztam olyan magyar írókkal, előadóművészekkel, festőkkel, szobrászokkal, akik kiválóan megfeleltek ezeknek az elvárásoknak.

Dolgozószobájának könyvespolcán örömmel látom az Ághegy skandináviai magyar irodalmi és kulturális lapfolyam antológiájának köteteit. Volt ideje belelapozni egyik-másikba?

Már felkészülésem során kézbe vettem az Ághegy egy-egy kötetét, ami segített a skandináviai és ezen belül svédországi magyar kulturális helyzet megismerésében. A könyvekbe azóta is gyakran beleolvasok, többnyire irodalmi élményért, de van úgy, hogy referenciaként használom. Számomra és kollégáim számára hasznos olyan szempontból is, hogy összegyűjti mindazon magyar szerzők írásait, akiket személyesen nem tudunk felkeresni egy olyan nagy távolságokkal rendelkező országban, ahol magyarok, és magyar művészek mindenhol előfordulnak. Örülök, hogy nemrégiben a stockholmi magyar nagykövetség adhatott ott-hont az Ághegy-Magyar Liget Baráti Társaság 10. évfordulóját ünneplő színvonalas rendezvénynek.

Nagykövet úr a "Diplomata Magazin" a közelmúltban adott interjúban a Felvidékről, Erdélyből és a Délvidékről Svédországba érkezett magyar menekülteket "honfitársainknak" nevezte, amit örömmel, de ritkán olvassunk, hallunk hazai interjúkban. Ez azt jelenti, hogy fontosnak tartja a kárpát-medencei magyarság egységes identitását a mai, „globalizált” világban.

Nagyköveti munkám során magam és az általam vezetett intézmény is egyen-

rangú partnernek tekintette a külföldön élő, magukat magyarnak valló honfitársainkat, függetlenül attól, hogy mikor és a Kárpát-medence melyik sarkából származnak. Közülük igen sokan aktívan részt vettek a magyar identitás megőrzésében, anyanyelvünk ápolásában, a közösségek megtartásában akár egyházi, akár világi alapon, vagy éppen segítették hazánk gazdasági fejlődését, az üzleti kapcsolatok ápolását, vagy kultúránk megismertetését.

Még a 90-es évek elejéről emlékszem, hogy amerikai lapoknál dolgozó magyar újságírók hogyan támogatták a hazai átalakulást, Londonban pezsgő kulturális életet találtam Határ Győző, Gömöri György Sárközy Mátyás, Kabdebó Tamás részvételével (hogy csak néhány nevet említsek), Hágában tiszteletre méltó volt a katolikus és a protestáns alapon szerveződött közösségi élet, Stockholmban pedig az tűnt fel, hogy a hagyományos magyarországi, köztük 1956-os emigráció tagjai mellett, milyen aktív szerepet vállalnak a magyar identitás megőrzésében azok a kárpát-medencei magyarok, akiknek a Ceausescu-rezsim elnyomása elől, vagy a délszláv háborúk miatt kellett menekülniük. Itt, Svédországban egy sajátos magyar olvasztó-tégely működik, amelyben úgy találunk egymásra a korábban elszakított közösségek tagjai, hogy egyik fő céljuk éppen magyarságuk megőrzése.

Általános vélemény, hogy nagykövetként, ön az utóbbi 20 évben egyik leghívebb támogatója a svédországi magyar irodalmi–kulturális szervezeteknek. Minek köszönhetjük, hogy sokirányú diplomáciai feladatai mellett törődik a magyar irodalom és kultúra népszerűsítésével is?

Nyelvünk művelése, a kulturális értékek megbecsülése nálunk családi hagyomány, a felmenőim között szinte mindenki pedagógus volt. Édesanyám, akitől a legtöbbet kaptam, 1942-ben kezdte pályafutását egy délvidéki tanyai iskolában, majd egy többnemzetiségű, Baja melletti faluban lett tanítónő. A szerény körülmények ellenére mindkét helyen lelkesen szervezett kulturális programokat a gyerekek számára, sokszor engem is bevonva. Később, gyakorló iskolai igazgatóként az alsó tagozatos nyelvtan tanításában jeleskedett, amiért nyugdíjba vonulásakor Kazinczy díjat kapott.

Bár én a tanítás helyett a diplomácia világát választottam hivatásul, hamar rájöttem, hogy az ország méreténél és erőforrásainál fogva egyedül kulturális téren lehetünk „nagyhatalom”, a magyar kultúra pedig kiválóan alkalmas nemcsak az „ország-promócióra”, ami a diplomácia állandó kiemelt feladata, hanem a külföldön, adott esetben, szórványban élő magyarság identitásának megőrzésére is.

Köszönjük a beszélgetést és azt, hogy rendszeres jelenlétével rangot biztosít összejöveteleinknek, valamint azt is, hogy beszédeiben és írásaiban kiáll nyelvünk, kultúránk, nemzeti identitásunk megőrzéséért.

Moritz László

Kovács katáng Ferenc díja

Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Multimédia az Oktatásban Szakosztály a Multimédia az oktatásban gyűrü - képzés díjat 2011-ben *Kovács Katáng Ferenc*nek ítélte, a módszertanilag legjobbnak ítélte, pedagógiaileg megalapozott multimédia-felhasználást segítő képzés szakmai (módszertani) létrehozójának elismerésül.

A távoktatás Kovács katáng Ferenc részéről egyrészt egy évtizedek óta zajló személyes vállalás, amely során a világhálón keresztül tart előadásokat a hazai hallgatóknak, s konzultálnak, dolgozatokat írnak és olvasnak föl egymásnak ezen a fórumon. Másrészről, ezt a speciális tanulási folyamatot házi versengés egészíti ki, s aki ott győz, évente Kovács Katáng Ferenc családjának vendégszereteté élvezheti Norvégiában.

A díj azonban az oktatási folyamat elméletének kidolgozásáért járt a neves magyar szakembernek.

A Dunaújvárosi Főiskola diákjai körében is népszerű (táv)oktató Katáng 1949-ben született Nyíregyházán. Író, költő, műfordító; képzőművészeti alkotásai kiállításokon, könyvekben, folyóiratokban szerepelnek.

Kovács Ferenc 1982 óta él Norvégiában, az Oslói Egyetem médiamérnöke(!).

Három dráma-, két novelláskötete és egy versgyűjteménye jelent meg Magyarországon. A távoktatási munkálatok mellett dán, norvég, svéd kortárs szerzők antológiáját szerkeszti és fordítja.

Az Ághegy skandináviai irodalmi és képzőművészeti lapfolyam szerkesztőhelyettese. Az oslói magyar közösségben filmesteket, irodalmi teadélutánokat vezet. A Magyar Írószövetség és a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaság tagja. Érdemes megemlíteni, hogy Kovács Katáng Ferencet nem első ízben találják meg díjak: A Köztársasági Elnöki arany emlékérem birtokosa (1999) valamint a Magyar Kultúra Lovagja (2005) cím birtokosa a nemzetközileg is elismert irodalmár.

A főiskolával kapcsolatos további hír(ek), hogy már a mai napon elkezdődik a főiskolai hallgatók számára kiírt szépségverseny, valamint, a hagyományos gólyabálnak november 11-én este ad otthont az intézmény. A gólyabáli mulatságot természetesen idén is hallgatói önkormányzat szervezi.

Az Ághegy VII. kötetének bemutatója a stockholmi magyar nagykövetségen

Február 28 -án Magyarország Stockholmi Nagykövetsége adott helyet az Ághegy antológia VII. kötete bemutatójának. A Peregrinus Klub és az Ághegy-Magyar Liget BT rendezésében sorra került bemutatót Fényes Gábor titkár nyitotta meg köszöntve a megjelenteket első sorban Szentiványi Gábor Nagykövetet és Biróné-Gulyás Katalin konzult, akik jelenlétükkel rangot adtak a bemutatónak.

A Nagykövet úr méltatta az Ághegy antológia jelentőségét, mint a magyar irodalmi és kulturális élet szerves részét képező kiadványt. Példákkal ecsetelte a VII.

kötet irodalmi-művészeti értékét. Moritz László az Ághegy skandináviai magyar irodalmi-kulturális lapfolyam ügyintéző igazgatója az Ághegy -Magyar Liget BT. alelnöke keresztmetszetet adott a VII. kötetben foglaltakról, beszélt az Aghegy folyóirat Skandinávián kívüli népszerűségéről, ismertette azokat a szervezeteket, amelyekkel együttműködnek, élvezik támogatásukat, hiszen a mai körülmények között nagy gondot jelent egy-egy 700 oldalnyi terjedelmű kötet kiadása. Sajnálattal fejezte ki, hogy Tar Károly főszerkesztő betegsége, Gaál Zoltán a BT elnöke pedig balesete miatt kénytelenek voltak távol maradni az előadásról. Bezárólag az alelnök köszönetét fejezte ki Szentiványi Gábor Nagykövet úrnak, hogy folyamatosan figyelemmel kíséri, és teljes támogatásáról biztosította az Ághegy munkáját nyelvünk és kultúránk megőrzésében. Ezután Neufeld Róbert

felolvasta a szerkesztő üzenetét. A remekbe írt üzenetet Reményik Sándor, József Attila, Dsida Jenő, Kányádi Sándor, Tollas Tibor idézetek tették ékessé. Az irodalmi műsor versfelolvasással folytatódott: Tar Károly, Gaál Zoltán verseit Ungvári Tamás és Neufeld Róbert szavalta. Ez utóbbi saját verseiből is előadott. Asztalos Ildikó diavetítéses versfelolvasásával újabb szint hozott az előadás műsorában. A beszédek és szavatelok között Práda Kinga fuvolaművész és Jánky Emese gordonkaművész gyönyörű játékában gyönyörködhetett a szép számban megjelent közönség. Az Ághegy VII. kötetének sikeres bemutatója az előadók és a közönség kötetlen beszélgetésével zárult.

Az Ághegy oslói bemutatója

2012 januárjában vagyunk. Úgy tűnik, csak pár hónapja mutattuk be az Ághegy VI. kötetét, s ezzel ünnepeltük a tíz éves Ághegyet. S már ismét megjött az új kötet, a hetedik.

Sajnos az idő olyan gyorsan rohan, hogy pár hónapnak tűnik az, ami egy éve volt. Az Ághegy évenkénti megjelenése olyan pontos, mint egy óramű. A VII. kötetet 2012 januárjában mutattuk be az oslói magyar nagykövetségen. Ott három örömről és egy bánatunkról volt szó. Az első öröm maga a könyv megjelenése volt. Megjelent pontos időben, csinos külsővel. Minél gördülékenyebben mennek a dolgok, annál inkább azt hisszük, hogy minden magától megy: legyen az kongresszus, szervezett utazás, könyv kiadása. A valóság az, hogy látszatra minél simábban megy valami, annál több kemény munka van a háttérben. Így van az Ághegygel is. Mi, olvasók, köszönjük a helyi szerkesztőknek és a főszerkesztőnek, Tar Károlynak ezt a háttérben végzett szép és szorgalmas munkáját. A második öröm az volt, hogy most első alkalommal már jelen volt új nagykövetségünk, Dr. Jeszenszky Géza és Edit asszony. Ezt mondtam: "Öröm, hogy Nagykövet Úrék már Norvégiában vannak, mikor az Ághegy legújabb kötete megjelenik, s láthatják, hogy a norvégiai kis magyar közösség nem álmos emberekből áll, akik már félig norvégok lettek, hanem sok komoly alkotó van köztük irodalom, képzőművészet és zene terén." Politikus, történész, publicista, író nagykövetségünk biztos értékeli ezt. A bánat az volt, hogy vártuk Tar Károly főszerkesztőt, aki magát szerényen csak szerkesztőnek nevezi. De váratlan betegsége miatt nem tudott eljönni. Ezt a harmadik öröm pótolta kissé. Az, hogy a költő, zenész Gaál Zoltán el tudott jönni Svédországból, és adott egy elegáns és kedves irodalmi kavalkádot magyar versekből. Részben sajátjából, részben klasszikus magyar költeményekből. Annak a kihaló generációnak tagjai, akik még mindig jobban szeretik a lapozható papírkönyvet, mint az e-könyveket, öröm kézbe vennie a hetedik kötetet. A Norvégiában élő magyar alkotóktól 26 munka található benne. Gratulálunk a szerkesztőknek és a szerzőknek is.

Dr. Borka László

Köszönetnyilvánítás

MAGYARORSZÁG SVÉDORSZÁGI NAGYKÖVETÉNEK

Szentiványi Gábor nagykövet úrnak

MAGYARORSZÁG NORVÉGIAI NAGYKÖVETÉNEK

dr. Jeszenszky Géza nagykövet úrnak

MAGYARORSZÁG DÁNIAI NAGYKÖVETÉNEK

dr. Szébenyi Ferenc nagykövet úrnak

Tisztelt Nagykövet urak!

Az Ághegy című skandináviai magyar irodalmi és művészeti folyóirat, a Magyar Liget, a skandináviai magyarok családi lapja és az Ághegy-Liget Baráti Társaság alkotói, munkatársai és támogató tagjai nevében kérem, fogadják hálás

köszönetemet a nemrégiben, a Nagykövetség széleskörű támogatásával lezajlott sikeres irodalmi találkozóért, amely a Nagykövetségek és az Önök értő támogatása nélkül nem jöhetett volna létre.

Skandináviában számos magyar alkotó él. Az Ághegy című irodalmi és művészeti lapfolyam célja, hogy írók, művészek, zenészek, előadóművészek műhelyként, egymásra hatva, egymásból erőt merítve, a tőlük telhető legmagasabb szinten önzetlenül szolgálják magyarságunkat. A lapfolyam megjelenési helye elsősorban a világháló, de eddig, összesen közel ötezer oldalas terjedelmét, öt-öt számonként, antológiaként, nyomtatott formában és CD -lemezen is megjelentettük. Az Ághegy Könyvek sorozatban huszonnyolc kötet kiadását gondoztuk. Az indulásunk óta eltelt tizenegy esztendőben műhelyépítéssel foglalkoztunk. Gyarapodó közösségünkben születésünkkel kapott tehetségünket, otthonról hozott, iskolákban ránk ragadt értékeinket és hitünket összeszedve irodalmi és művészeti alkotásainkat becsülő olvasótáborot és anyagi támogatókat kerestünk és találtunk. Beruháztunk javainkból majd minden szellemi, és bár kevés anyagi és erkölcsi támogatásra leltünk, fejlődésünk töretlen. Tetteink közösségszolgáló indítékúak: ahhoz, hogy az anyaországunkon kívül élő magyarok nyelvükben, hagyományainkban megmaradjanak, szükséges az irodalom és a művészet helyi alkotóinak a szolgálata, a példamutatása is. „Magyarnak lenni ma nem állami hovatartozást jelent, hanem az érzésnek és gondolatnak egy specifikus módját, ami ezer év értékeiből szűrődött le: kultúrát...” A többször elismételendő idézet egyik a jövőt világosan látó nagyságunktól, Szerb Antaltól való. Az európai közösségbe beilleszkedő Magyarországon is tudják ezt, és vallják tiszteletreméltó, művelt fők szép számmal. Az északra vándorolt magyarok számára viszonyítva, az itteni magyar vagy magyar származású értelmiségiek száma jelentős, de csak kivételes összefogással lesznek képesek szellemi műhelyt képező saját folyóiratot eltartani. De mivel ez az összefogás egyaránt szolgál minket és szülőhazánkat, reménykedtünk némi elismerésben és támogatásban. És szüntelenül keresgélünk az értők érvei között, és hirdetjük a Mészöly Miklós által hangoztatott „osztatlan magyar érdekek” szellemében, hogy „az európai kultúra nem más, mint soha meg nem szűnő folyamatos cseréje a kulturális értékeknek.” Az északon fogant magyar alkotás előszámlálásával csereképességünket óhajtjuk növelni. Tisztában vagyunk azzal is: „Cserére a kultúrában csak az képes, aki értéket teremt, akinek van mit felkínálnia, és aki nyitott a Másik szavának befogadására.” Most ez különösen szükséges: a skandináv országokban élő magyarok hídszerepe hangsúlyozottan fontos. És felelős is. Mert adhatunk, mert szolgálhatunk hazánknak. A befogadóinknak éppen úgy hasznára lehetünk, mint az otthoniaknak. És ahhoz, hogy ezt az utánunk jövők is így cselekedhessenek: meg kell tanulniuk magyarnak maradni. Ebben segíthet, és segít az a magyar alkotóközösség, amelynek műhelye az Ághegy. Folyamatosan összegyűjtött értékeinket azzal a gondolattal továbbítjuk olvasóinkhoz, hogy sokféleségünket igyenelve, összefogásunk eredményességét bizonyíthatjuk. Mindezeket a Nagykövetségek támogatása nélkül nehezen teljesíthetnénk, hiszen hasonló találkozók rendezésére nincs anyagi lehetőségünk. De nemcsak az anyagiakról van itt szó, hiszen a Nagykövetség területén találkozva minden résztvevőnek éreznie kell az anyaország melegét, erkölcsi támogatását.

Ismételten hirdetem és most is hangsúlyozni kívánom, hogy a haza éltető figyelmek nélkül meg nem lehetünk. Nem elvont fogalomról szólok. Jelen esetben a Nagykövetségek és személy szerint az Önök kiemelt figyelmeztetése ad lendületet további munkánkhoz, amiért köszönettel tartozunk. Az Aghegy, a Magyar Liget alapítószerkesztőjeként és Társaságunk t. elnökeként, s mert betegségem miatt nem lehettem ott az oslói majd a stockholmi találkozón sem, kérem, fogadják ez alkalommal legjobb kívánságaimat, sikeres munkájához kedvet, kitartást és egészséget kívánok.

Üdvözzel:

Tar Károly író, szerkesztő

Oslói hírek

*** A norvégiai Magyarok Baráti Köre (MBK szervezésében működő Csincsele gyermekcsoport december 3.-án tartotta ünnepélyes, karácsonyi készülődés, sütős foglalkozását. A sütemények kiszagatása közben és után karácsonyi dalokat, mondókákat énekeltek. 2012-ben is folytatják havi egyszeri, szombat délelőtti foglalkozásaikat Karácsony Tünde és Wollner Mária pedagógusok vezetésével a Thaulow óvodában: január 14.-én, február 25.-én és március 10.-én.

*** Røkenes Erzsébet ikonkiállítására 2011 decemberében került sor a Sandvika könyvtárban. December 9.-én ugyanott vetített-képes előadást tartott az ikonok történetéről.

**Olav Haraldsson,
Norvégia örökös
királya, 13. századi
motívum**

2012 március 5.-től húsvétig a Bærum könyvtárban festett tojásokat állít ki. Tyúk-, pulyka-, kacsa-, strucc-, és fatojásokat is fest temperával, akrillal. E technikáról szóló könyve: *Eggmaling – fra det enkle til den kunstneriske*.

*** Az új helyen, a Kutatópark vetítőjében folytatódott a Magyar Filmklub, Kovács Ferenc előadássorozata. Dec. 17.-én a negyedik foglalkozás címe **Szép Ernő adaptációk a színpadon.**

*** December 26.-án volt a Karácsonyi magyar nyelvű szentmise. Újból Attila atya érkezett hozzánk Magyarországról. A gyülekezeti teremben a gyerekek Mikulásnap

ajándékot kaptak, a felnőttek pedig késői órákba nyúló beszélgetést folytattak Attila atyával.

*** A Norvég Magyar Egyesület (NUFO) január 15.-én tartotta szokásos újév utáni családi estjét. A gulyásvacsorát követően rövid, klasszikus szórakoztató koncertet hallhattunk, Bordás Mária énekelt, Wolfgang Plagge zongorázott, majd tombolasorsolásra került sor. A nagy létszámban megjelent vendégseregben egyaránt találhattunk fiatalokat, időseket, magyarokat és norvégokat.

*** Antalóczi Zoltán szervezésében a felnőtt korosztály rendszeresen összejön Oslóban egy jó kis teremfocira, szurkolásra, együttlétre. Idén január 21.-én, február 25.-én, március végén találkoztak.

*** Január 26.-án este az oslói magyar nagykövetség épületében Csaba László közgazdász professzor, a Magyar Tudományok Akadémia tagja, a Corvinus Egyetem és a Közép-Európai Egyetem tanára tartott előadást "A magyar gazdaság helyzete és kilátásai" címmel. A beszélgetést Jeszenszky Géza nagykövet vezette. Az előadás után pogácsa, üdítők s egy pohár jófajta magyar bor mellett folytathattunk kötetlen beszélgetést.

Csaba László professzor még e nap kora délután angol nyelvű tájékoztató jellegű előadást is tartott a NUPI (Norwegian Institute of International Affairs) rendezésében "Whither Hungary? Economic and Political Development" címmel.

*** Január 27.-én került sor az 31-35. lapszámait befogadó Ághegy VII. kötetének a bemutatójára. Jeszenszky Géza nagykövet rövid köszöntője után üdvözöltük és bemutatkozásra kértük svédországi vendégünket, az Ághegy-Liget baráti Társaság új elnökét, a zeneszerző, költő, szerkesztő Gaál Zoltánt. A kötetet a szokásainkhoz híven Borka László mutatta be. Majd a kötet Norvégiában élő alkotóival (Bendes Rita, Borka László, Kunszenti Ágnes, Røkenes Erzsébet) Kovács Ferenc szerkesztőhelyettes beszélgetett. Az estet pogácsás, vörösboros beszélgetés zárta.

*** A Norvégiai Magyarok Baráti Köre rajzpályázatot hirdetett a Norvégiában élő 2 és 14 év közötti magyar gyerekeknek. A beérkezési határidő 2012. február 29.-e volt. A rajzok technikája kötetlen, egy nevező maximum 5 rajzzal nevezhetett. A beérkező rajzokat az MBK március 17-i műsorának helyszínén állították ki. Az ünnepi műsor keretében hirdettek eredményt, a pályázók szerény jutalmazásban részesültek. Velük a következő számban kis riportot közlünk.

*** Február 13.-án az oslói magyar nagykövetségen újabb izgalmas előadásra, beszélgetésre került sor "Három nagykövet a világpolitikáról" címmel. Az első

órában angol nyelvű tájékoztató hangzott el a magyarul nem tudó érdeklődőknek. Ezután egy hosszabb beszámoló és kérdés-felelet program következett magyarul. Jeszenszky Géza oslói nagykövet vendége Csák János londoni nagykövet, energetikai szakértő, és Magyarics Tamás dublini nagykövet, amerikanisztikai szakértő volt. Sorra beszéltek az állomáshelyükön szerzett tapasztalataikról, majd számtalan, a hallgatóság sorából feltett kérdésre válaszoltak a nagyon érdekes, tartalmas, hasznos összefüggésben.

*** Ebben a félévben, a Magyar Filmklub keretében Kosztolányi Dezső sorozatot indítunk. Kovács Ferenc rendezésében első alkalommal Kosztolányi nem gyakori színházi, TV-színházi szerepléséről volt szó "Boldog, szomorú dal" címmel. A esteket minden alkalommal annak "dedikáljuk", aki tevékenyen, termékenyen vesz részt a Filmklub életében. Ez alkalommal Grábner Évát köszöntöttük az Üllői úti fák c. megzenésített Kosztolányi verssel.

*** Az idén Pécs városa emlékkiállításal emlékezik a város szülőte, Gebauer Ernő festőművész munkásságára. Norvég vonatkozású esemény, hogy Hvasser kisváros templomának is készített két vallásos témájú falfestményt. Az ezekről készült fényképeket is kiállítják majd a többi, közel 60 templomi munkája között.

Kovács Ferenc

Hvasser templombelső a két Gebauer táblaképpel

Ághegy Könyvek

1. Tóth Ildikó: Múltbanéző — elbeszélések
2. Tar Károly: Száraz oázis — groteszk színjáték-sorozat
3. Szakács Ferenc Sándor: Kettéhasadt lélek, a Magyar Ligetben megjelent Lélegkondozó rovat írásaiból
4. Bernhard Nordh: A hódtavi újtelepesek – fordította Bartha István
5. Erdélyi Szépmíves Céh Emlékkönyv – összeállította Tar Károly
6. Lőrinczi Borg Ágnes: Állapotok - versek
7. Agnes Borg: Tillstånd - svéd versek
8. Bjerck-Amundsen: Søren Kierkegaard kezdőknek – Fordította: Lázár Ervin Járkáló.
9. Dohi Alexandru: Altermundia — Képzelt népek képzelt nyelvéen írott versek — Fordította Tar Károly
10. Tar Károly: Itt és ott—versek
11. Dohi Alexandru: Altermundia — svédül. Fordította Lőrinc Borg Ágnes
12. Dohi Alex: Illatok könyve — Fordította Tar Károly
13. Tar Károly: Pánik — regény
14. Skandináviai helyőrség — az Ághegy-Liget Baráti Társaság pályázata-ára érkezett írásokból, lemezmelléklettel
15. Elekes Ferenc: Éden Bádenben — kisregény és Leborult szivarvég — egyszerű történetek
16. Asztalos Morell Ildikó: Feloldozás — versek
17. Hjalmar Söderberg: Jézus Barabbás —regény — fordította Szenté Imre
18. Gödriné Bedő Ilona: Gondolatok idegenben—versek
19. Molnár István: Mint pillangó a tűzhöz– regény
20. Dohi Alex: Definíciók könyve—versek. Fordította: Tar Károly
21. Veress Mária: Életre, halálra — kispróza
22. Janáky Réka: Válogatott versek
23. Tar Károly: Táncház — gyermekversek –Pusztai Péter rajzaival
24. Tar Károly: Birka firka — gyermekversek—Pusztai Irina rajzaival
25. Gaáll Zoltán: szemünk kinyílik—talán ,versek
26. Gaál Zoltán svéd versei.

